

Między duchem a materią pośredniczy matematyka, Hugo Steinhaus
Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa – Wrocław 2000.

Książka przybliża osobę jednego z najwybitniejszych matematyków polskich XX wieku, współtwórcę lwowskiej szkoły matematycznej, profesora Uniwersytetu Wrocławskiego, Hugona Steinhausa (1887–1972).

W publikacji zawarto biografię uczonego opracowaną na podstawie *Wspomnień i zapisków*, autobiografii profesora oraz wspomnień Jego uczniów i współpracowników.

W dalszej części zebrano 20 publikacji Steinhausa napisanych w języku polskim, w różnych okresach Jego życia i o bardzo różnorodnej tematyce. Są to wykłady popularne i półpopularne, eseje z dziejów matematyki, artykuły dydaktyczne, przemówienia wygłaszane na uroczystościach uniwersyteckich i posiedzeniach towarzystw naukowych. Zaprezentowane artykuły dotyczą m.in. historii matematyki, odkryć matematycznych, teorii gier, rachunku prawdopodobieństwa. Znaleźć tu można również rozdziały poświęcone zastosowaniom matematyki, np. niezwykle ciekawą, acz trochę przestarzałą, pracę „O dochodzeniu ojcostwa”, czy artykuł „Na marginesie cybernetyki”, w którym na końcu autor stawia następujące pytanie: „Jak zakończy się gra między człowiekiem a maszyną?” I odpowiada na nie: „Nie wiem, ale wiem, że jest to gra o nieskończenie wielką stawkę...” .

Końcowa część książki to trzy wspomnienia o zmarłych uczonych, którzy wnieśli ogromny wkład w rozwój polskiej matematyki: Leonie Lichtensteinie, Zygmuncie Janiszewskim i Stefanie Banachu.

Dwie ostatnie publikacje to przemówienia wygłoszone przez Steinhausa z okazji nadania mu doktoratu honorowego przez Uniwersytet Warszawski (28 kwietnia 1958) i Uniwersytet Poznański (16 listopada 1963).

Wydawnictwo Naukowe PWN zdecydowało się opublikować prace tego wspaniałego uczonego ze względu na piękno języka, oryginalność argumentacji i wielką kulturę wypowiedzi, a tytuł zbioru to słowa H. Steinhausa, które wyryto na płycie nagrobnej zmarłego w 1972 roku profesora.

Józef Łukaszewicz, uczeń Steinhausa, autor *Przedmowy* zachęca do lektury innych prac swego Mistrza, polecając przede wszystkim *Kalejdoskop matematyczny* i *Sto zadań*. W książce zamieszczono dane bibliograficzne dwudziestu publikacji po które można sięgnąć, by naprawdę poznać tego wspaniałego uczonego.

(MP)